

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor;
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Magyar kulturpolitika.

Budapest apr. 19.

(K. sz.) Vissza kell pillantanunk az elmúlt hét parlamenti vitáira, mert bennük, a viták során elhangzott beszédekben tükörképeit látjuk a magyar kulturpolitikának, parafrázisait e politika ama szemmel látható irányának, fejlődésének, céljainak, a melyek a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének tételeiben kifejezést nyernek. Ne tévesszük el szem elől, hogy Magyarország életének ez a része milyen nagyfontosságú reánk nézve. Fontos nemcsak belső viszonyaink alakulásában, hanem abban is, miként ítél rólunk a külföld, a nagyvilág. Hiszen tudvalevő, hogy kulturánk tekintetében még mindig nagy tévedések élnek a költő világ sok pontján, még mindig nem sikerült teljesen lezárólnunk a tények meggyőző erejével azokat a behiedelmeket, amiket rosszakaróink, ellenségeink terjesztettek felőlünk, félig vagy egészen bárbároknek hirdetve bennünket. E híresztelések nagyrésze már elejétől fogva rágalom volt, de azért — tagadhatatlan — volt bennük sok olyan, ami még egy pár

évtized előtt igazságszámba is mehetett, ha mindjárt csak tulzása, karrikatúrája volt is a létező valóságnak. Nekünk megkellett czáfolnunk, még pedig nemcsak szóval, hanem tettel, valósággal is azt, ami e tulzásokban a való magvat képezte.

Ha ma végigtekintünk vallás- és közoktatásügyi politikánkon, örömmel mondhatjuk, hogy ezt a feladatot becsületesen, teljesen beváltottuk. De a mult mulasztásainak pótlása után teendők befejezve még nincs; lépést kell tartanunk Európa művelt államaival s ez a nagy, kitartó munkásság mellé tekintélyes anyagi eszközöket s a vezetésre, az irányításra alkalmas férfiakat követel meg. Nem helyes tehát, ha valaki rámutatva az ország gazdasági helyzetére, sokalja azokat a summákat, amiket a kultusztárca emészt föl. E téren az összehasonlításnak, a kiadások arányosításának ninesen helye, sőt egyenes hiba volna, ha kormányunk ebbe a fellegásba belemenne, megnyirbálná a kulturtárca költségeire szánt összegeket.

Nines is meg ez a tendencia a kormányban, ne nem mutatkozott meg a törvényhozásban sem, s mindkettőnek az egyképen dicséretére

válik. Nem pusztán „reprezentációs költség” az, a mit Magyarország kulturára, művészetre, irodalomra áldoz, hanem oly befektetés, amely legbiztosabban meghozza a kamatait, üdvére a országnak, a lakosságnak, mely a tudás, a kultura magasabb fokán mindig könnyebben, helyesebben, öntudatosabban felelhet meg nehéz hivatásának.

Ami pedig kulturpolitikánk vezetését illeti: önérettel mutathatunk rá Wlassics Gyula miniszterre, aki lelkesedéssel, szeretettel és kitartással szolgálja, viszi diadalra a nemzet rá bizott, szent ügyét. Több ízben hallottuk szavát e vita során, s minden beszéde teljesen igazolta azt a szeretetet, ragaszkodást, amelylyel iránta s az ő működése iránt a nemzet minden rétege. Eddigi tevékenységével megmutatta, miként kell közoktatásügyünket, a magyar nemzeti vonás és karakter szigorú megérkezésével modernné és a praktikus élet következményeinek megfelelővé tenni; miként kell egy kultuszminiszternek szeretnie és becsülnie a magyar tanítói és tanári kart, mely mostoha anyagi viszonyok közt is lelkesedéssel csatlakozik a magyar kulturát irányító ve-

TÁRCZA.

Strófák.

Ritkuló hajjal balga még a lokkem:
Bohó mesékkal áltatom magam . . .
És elhiszem, hogy messze Tündérföldön
A sárkányoknak gyémántvára van.

De nem hiszem, hogy lenne lány a földön
S mesébe sines — ha Évától ered
Nem hiszem azt: hogy lenne lány a földön
Ki igazán, ki örökkön szeret.

Szentmiklósi József.

Furcsa találkozás.

— A „Szabadság” tárczája. —

Nyugodtan szüresölgettem ebéd utáni feketét s közbe-közbe a hirlap újdonságait olvastam, mely figyelmemet teljesen lekötötte s ennek tulajdonítható, hogyha az a fürge kávéházi pinczér, kinek előtte való napon szigorúan és szép summa bor ravaló adásának kötelezettsége alatt meg hagytam, hogy amennyiben a másnap

délutáni vonattal N.-be óhajtván utazni, figyelmeztessen a vonat indulására, — hogy mint rendesen le ne késsem.

Nem tudom ugy van-e ezzel más is, de én — szégyen ugyan bevallani — rendesen akkor érkezem az indóházhoz, midőn már a vonat szép lassan készül elhagyni a pályaudvart.

Ez alkalommal is teljesen megelékeztem utazásomról s csak akkor jutott eszembe, mikor a pinczér megállott asztalom előtt és zsebóráját nézegette.

— Elméltóztatik utazni? A vonat öt perc múlva itt lesz!

— Igen! — felelém. Kérem felöltőtmet s kalapomat.

Belebujtatott felöltőmbé s nagy hajlongások között „szerencsés utat” kívánt. Lihogva értem az indóházhoz és megváltottam a jegyet.

Néhány percznyi időm volt még s a vonat berobogott a pályaudvarra.

Beszálltam a kocsiba és kényelmesen elhelyezkedve olvasni kezdtem a kávéházban zsebembe gyűrt hirlapot s így észre sem vettem a kocsi másik sarkába meghuzódott ismeretlen fiatal embert. Atfutottam a lapot. Leesapva magam mellé, szunyókálni kezdtem s szerencsésen el is

aludtam. — jó fél óráig tarthatott boldog álmom, mikor az a figyelmetlen kalauz, éppen fülkém ablaka alatt kiáltotta el egy kis perczes állomás nevét, mire én álmomból fölriadtam és úgy kiröppent szememből az álom, hogy utazásom alatt többé vissza sem tért.

Utitársam — úgy látszik — éppen azt várta, mert amint fölnyitottam szemem, azonnal megragadta a kedvező alkalmat és lapom átnézésének megengedését kérte, mit én természetesen készséggel teljesíték, hanem egyidejűleg megkérdeztem:

— Hová utazik?

— N . . . be! — volt a rövid válasz.

Talán valami üzleti dologban utazik uraságod? — kértem kis szünet után — mivel sűrűn felgyűrűzött ujjai s husos keze után itélve, kereskedőnek néztem.

— Nem kérem — felelé. Sokkal fontosabb a dolog, mi utazásra késztetett . . . Leánynézőbe megyek!

— Bocsánat, hogy emberismeretem ez egyszer csalt — kezdtem mentegetni magamat — bizony azt gondoltam, hogy valami üzleti érdek . . . És van leányismeretsége N.-ben?

— Egy közeli rokonom lakik ott s

zérhez. Valóban, alig volt még magyar kultuszminisztert aki olyan szeretetet tudott volna maga iránt kelteni, mint Wlassics Gyula miniszter. S ez bizonyára önzetlen ragaszkodás mert hiszen sajnos, annyira még nem sikerült jutnunk, hogy a tanító a tanár anyagi helyzetét nagyon irigylésreméltóvá tehetjük volna.

Megelégedéssel összegezhetjük az idej kultuszvita eredményeit, azokat, amelyekből kulturánk megerősödésére, fejlődésére vonhatunk következtetést. Ezek az eredmények minden szónál jobban dicsérik Wlassics Gyula működését azon a téren, a hol még jó hosszú ideig nem szabad megpihennie a magyarnak az előrehaladásban, a gyarapodásban és az erősödésben!

POLITIKAI HIREK.

A polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv első tervezetének nagy munkálata immár be van fejezve. Maga a tervezet szövege már 1900. novemberében s a tervezethez készült indokolásnak a bevezetést, a személyjogot és a családjogot tárgyzó I. kötete, a dologjogot tárgyzó II. kötete és a kötelmi jog 1—6. címzeit tárgyzó III. kötete az 1901. év folyamán jelent meg; tegnap pedig megjelent az indokolásnak a kötelmi jog 7—16. címzeire vonatkozó IV. kötete és az öröklési jogot magában foglaló V. kötete. A tervezet elkészítése céljából az igazságügyminiszteriumban szervezett bizottság 1897. április havában kezdte meg tulajdonképpen működését s így a munka éppen öt esztendeig tartott, a mi — tekintve a feladat nagyságát — egyáltalán nem hosszú idő. A polgári törvénykönyv elkészítésének első főszaka tehát véget ért. A közönség most már ismeri a tervezet egész anyagát és ha már eddig is örömmel lehetett tapasztalni azt, hogy az érdekelt körök nem maradnak közönyösek a tervezettel szemben, joggal feltehető, hogy ezután, a mikor a

tervezetben foglalt szabályozás irányadó szempontjai az indokolásban már teljesen fel vannak tárva, az arra hivatott tényezők még tágabb körben és még tüzetesebben fognak a szabályozás egyes kérdéseire hozzászólni.

A szerb egyházi zsinat egybehívása. A hivatalos lap tegnapi száma közölte azt a királyi kéziratot, amelylyel a szerb egyházi zsinatot június 8-ára Karlóczára egybehívja. A zsinat tagjainak választása május közepén lesz, s csak ezután nevezi ki a király a királyi biztost.

Gyermekjátzóterek.

Debreczen, április 19.

Évről-évre megújulnak városunkban a gyermek betegségek és szedik áldozataikat a szülők végtelen nagy bánatára és szomorúságára. Városunk közegészségügyi tényezői megtesznek ugyan mindenféle óvintézkedéseket, hogy a kis hantok ne szaporodjanak a temetőben, de minden óvó intézkedés mellett is, fölfölpő a vörheny, a ronesolótörök és más pusztító járványok. És ha már elmult a vész, ha a tavasz és a nyár aranyos napsugarai kiesalják kisdedeinket a szabadba, hogy kicsi mellüket tele-szivják az istenadta friss levegővel, kerdem, ugyan hol találunk városunkban játzóteret? Hol találunk gyermekeink szórakoztató helyet?

Azt fogják erre felelni, hogy ihol ott a nagyerdő! Vigyék ki a gyermekeket a nagyerdőre, ott van hely bőven.

Hát való igaz, hogy a nagyerdő szép is, nagy is, tolt is ki oda a város apraja-nagyja, mihelyest csak teheti. — Amde a nagyerdő messze esik a várostól és — nem gyermekjátzóter! Az a szegény gyerek, ha délután négy órakor kijön az iskolából, vagy kisdédővőből, mikorára hazaért és megozsonnázott, ha aztán a nagyerdőbe akar kimeni, ugy nem marad neki ideje a játzásra, az ugrándozásra. Aztán a gyermek hozzátartozóinak nincs is mindig ideje, hogy a gyermeket kikísérje a Nagyerdőbe és ott vesztegeljen mellette. — A szegényembernek meg drága mu-

latság másod vagy harmadmagával a kis vasuton ki és bemenni, mert az a mulatság legalább egy koronába kerül. De meg — mint főnebb említettem — a nagyerdő nem is gyermek játzóhely. A járdákat, sétahelyeket a nagy közönség foglalja el.

A kut melletti hely lawn-tennis pályának szolgál és — közel van a kis vasut állomáshoz. Feljebb van a „leveles csárda”, a mely hely nem szolgál a kis gyermekek épülésére: Bent az erdőben ninesen tisztás, a hol a gyermekek labdázhatnának, bigézhetnének és kedvök szerint játszhatnának.

A gyermekjátzóternek olyannak kell lenni, hogy közel essék a városhoz, hogy ugyszólván a városban legyen és nyujtsion elég tágas tért, a hol a gyermekek kedvök szerint mulathassanak. Legyen a játzóter jó vastagon homokkal behintve, hogy egymást taszigálva, bukfenczeve ugrándozva magokban kárt ne okozhassanak. Ilyen alkalmas játzóter volt a vasuti állomás mellett a „népkert” a mely nyaranta reggeltől estig hemzsegett a játzó és síkngó gyermekcseregétől. Kiepülvén az indóház, elvették a kertnek fele részét a másik feléből pedig disz parkot csináltak; a szegény gyermekekről pedig végképen megfeledkeztek! Hát az bizony nem jól van így! Debreczenben van négyezer gyermek és azoknak nines egyetlenegy játzó helye! Ennek hiányában ellepek az aszfaltot, a házak előtti üres helyeket és — esigáznak, golyócskáznak, labdáznak, lármaznak és — háborgatják a lakókat. Ez a dolog kisebb baja hibája. — Nagyobb az a baj, hogy nines hová kiküldeni a gyermekeket, hogy friss levegőt élvezzenek. — Ime Brest nem átalotta legszehb terein, utezain gyermekjátzótereket létesíteni. Ott van a Gyár-uteza, Király-uteza, Károly-körut, Faszor, Erdősor, stb. stb. Mindenütt van gyermekjátzóter. Kassa, Miskolcz, népkertjeiben külön gyermekjátzóteret rendeztek be. — Debreczennek hála Istennek van elegendő földterülete; nem kell fukarkodnia a helylyel, keresni sem kell sokáig: ott van az Íspotály-lapos, közel is van a városhoz, elegendő nagy is, csak rendezni kell és a legszebb, a legpompásabb játzóter lesz belőle! Egy kis költséggel föl lehet azt tölteni elegendő homokkal, a többi

az ő ajánlatta folytán Német Margit házuknál fogom tiszteletemet tenni!

— Német Margit? — válaszoltam meglepődve — Ön talán téved uram hisz' én is odaigyekezem. Régi ismerős vagyok. De nem folytattam.

Utítársam nem felelt, hanem a helyett tetől talpig végig mérte rajtam tekintetét, s azután elővette zsebtükrét, oldalzsebéből bajuszpedrőt keresett ki és pödörgetni kezdte még alig pelyhedező bajuszát; majd kis üvegeséből kabátját és zsebkendőjét locsolgatta.

Ez az ember bizonyára hódítani akar ill tszerével — gondolám — s ugy tettem, mintha nem venném észre a műtetet, kitekintettem az ablakon.

Jó negyed óráig haladtunk utítársam még mindig szépítette magát.

Meguntam végre a hosszú hallgatást — megszólítottam.

— Bocsánat uram, ha fontos és elmulaszthatatlan teendőiben zavarom, mi még nem ismerjük egymást.

Igen! — felelé.

Kölesönösen bemutatkoztunk, nevét hamarosan nem érttettem meg ugyan, ha-

nem azért rendkívül örültem a szerencsének, mely véletlenül összehozott velem.

— Amennyiben ezélünk egy irány felé vezet — mondám — jó lenne talán megállapodnunk a látogatási idő tekintetében.

— Ezt én is akartam Önnek mondani! — felelé.

— Én átengedem az elsőbbséget!

Megvoltam győződve, hogy másfél évi udvarlás után a Margitka szívet megnyertem annyira, hogy vetélytársamnak nem mond azonnal „igen”-t.

— Köszönöm udvariasságát! — válaszolá. — Igazán szép tett Ontól!

... A vonat egy éleset füttyentett s berobogott N.-be.

Elváltunk.

Végigsétáltam a kis falu utezáját kétszer-háromszor s szüntelenül az a gondolat cikázott agyamban, ha a leánynak megnyeri izlését... Elmegyek oda, kiüzöm az én boldogságom fészkeből azt a hetyke legényt, nem hagyom boldogtalaná tenai általa életemet! Megverekszem vele, döntse el a véletlen, ki legyen a leány és ha én esem el a harezban, éljen vele boldogan az életben ma-

radott, azt legalább nem fogom tudni, de így szemem láttára nem engedem!... Igen, megyek — mondám magamban — és visszafordultam sétából a házuk felé.

Már a ház előtt voltam. De mégis visszatértem.

Gondolataim nem hagytak nyugodni. Izgatott lettem.

A szegény falusi emberek szerényen haladtak el mellettem félénken emelték kalapjukat köszönsére.

Lassan haladt az idő. Már-már esteledett, midőn lehorgaszott fővel láttam felém közeledni utítársamat.

— No, mi ujság!? — szólítám meg.

— Semmi! — felelé hidegen. A legközelebbi vonattal utazom vissza!

— Akkor szerencsés utat! — válaszolám s örömmel rohantam Margitékhoz megkértem a leány kezét.

Másnap már ujjomon volt az a földi mennyországot jelző karika gyürü, melynek belső simalapjára ezt a nevet véste be az aranyműves: „Margit”.

Elek Zoltán.

részét pedig be kell gyepesíteni. Köröskörül gyermekléczákat kell készíteni, olyanokat, a milyenek a Népkertben voltak. Ha köröskörül beültetik a teret akáczfákkal, hogy némi árnyék is legyen, így rövid 3-4 év alatt a legalkalmasabb és a legszebb gyermekjátszótér válik belőle.

Tegye meg azt a város, a mely soha sem kimélte az áldozatot, ha gyermekei egészségéről volt szó, és örök hátlára kötelezi a szülők szavait!

Kuthi Zsigmond.

HORÁNSZKY NÁNDOR.

Debreczen, május 19.

A kérelhetetlen kaszás egy idő óta könyörtelenül ott ólalkodik politikai életünk legdiszesebb táborában. Rövid idő óta egymásután dőlnek ki nemzetünk nagyjai az élők sorából... Még el sem hervadtak a koszorúk virágai a Tisza Kálmán sirján s ma ismét mély gyásza van a nemzetnek. *Horánszky Nándor*, Magyarország kereskedelmi minisztere, a legkiválóbbja *ma este fél tíz órakor meghalt.*

Valóban megremeg a toll a kezünkben, midőn a sorsnak e súlyos csapásáról beszámolunk olvasóinknak. A sorsnak e kegyetlen játéka a legmegrendítőbb tragédia is. Alig néhány hete foglalta el a miniszteri széket — viruló egészségben — s ma már kihült szívvvel fekszik ravatalán, melyet az egész nemzet legbensőbb, legfájdalmasabb részvéte vesz körül.

Gondolatnak is borzasztó a Horánszky Nándor tragédiája! Dolgozott, fáradozott, küzdött két emberöltőn át; rendületlenül tört egy czél felé és mikor czélját elérte, mikor karjai már átölelték a távoszlopot, mikor leghasznosabb munkáját fejthette volna ki az ország javára, váratlanul hirtelen kidőlt, mint a hirtelen jött fürgeteg által gyökerestől kiszakított erőteljes tölgy... Letört, mikor lelke még telve volt vágyakkal, elméje fiatalos ámbicióval és akarata még duzzadt az erőtlől.

Erős szervezete nem birta legyőzni a benne dúló, magas fokú lázat — Horánszky Nándor nincs többé s a magyar nemzet ismét szegényebb tett egy kiváló fiával.

A mélyen lesújtó, gyászos eseményről a következő távirati tudósításunk számol be:

Az utolsó órák.

Az egész fővárosban már a kora délutáni órákban futótűzként elterjedt a megdöbbentő hír, hogy Horánszky Nándor állapota reménytelen. Állapota délelőtt 11 órakor jutott a legválsá osabb forduló ponthoz. Nem használt a leggondosabb orvosi kezelés; nem használt a család önfeláldozó ápolása; nem használt a közt részvét; Horánszky haldoklott. Isteni esoda történhetett csak, de az emberi tudomány már tétlenül állott a beteggel szemben. A reggel 10 órakor megtartott orvosi konzilium megállapította, hogy az érverés 109, a hőmérséklet 37.5. E mellett általános elerőtlenedés mutatkozott, úgy hogy az orvosok szükségesnek tartották a családot figyelmeztetni, hogy kívánatos volna, ha a beteget halotti szentségekkel látnák el.

Nyomban el is küldtek a józsefvárosi plébániára, a honnan Kanovich Béla Mór apátplébános maga jött el a szentséggel, hogy a beteget készítse el az utolsó utra.

Időközben Széll Kálmán miniszterelnök jött el látogatába és bement a beteghez, a si teljes eszméletnél volt. A két miniszter, Horánszky kezdeményezésére, folyvást a kiegyezésről és a kereskedelmi miniszterium ügyeiről beszélt. A miniszterelnök biztatta Horánszkyt, hogy legyen egészen nyugodt, majd jól megy minden: Horánszky viszont folyvást hangoztatta, hogy mennyire sajnálja, hogy betegsége akadályozza a kiegyezés tanulmányozásában.

Mikor a miniszterelnök kijött, a papot akarták beküldeni, de a miniszterelnök nem engedte be; kapacitálta a családot, hogy tartsák függőben a vallási szertartást, mert a beteg nyugodt és sejtelmé sincsen, hogy állapota reménytelen. A szertartás csak zaklatná és megriasztaná a beteget. A család meghajlott a miniszterelnök kívánsága előtt és a szertartás egyelőre abban maradt.

Ezt az epizódot a miniszterelnök maga mondta el a Ház folyosóján és hozzátette, hogy Horánszky állapota — sajnos — reménytelen.

O felségének a királynak a kabinetiroda kívánságára negyedóránként küldöttek jelentést a nagy beteg miniszter állapotáról.

A látogatókat Horánszky Dezső, a miniszter fia fogadta és kérte őket, hogy ne soká időzzenek a betegnél. Ugyanakkor fia jelentette délelőtt, hogy az orvosok lemondtak a beteg életéről.

A beteggel szomszédos szobában az egész család: a beteg neje és gyermekei Gyula, Dezső, Lajos, Emilia és Irma együtt voltak.

A végső percek.

A délelőtt folyamán Széll Kálmán kormányelnök többször meglátogatta a haldokló minisztert. Vele együtt ment a beteghez Fejérváry honvédelmi miniszter is, ki akkor érkezett vissza Bécsből s kinek látásán a haldokló államférfi rendkívül megörült. Fejérváry miniszter kérdést intézett hozzá hogyléte felől.

— *Hála Istennek, tul vagyok a válságon* — volt a válasz.

A beteg állapotának vigasztalhatatlan fordulata láthatólag megdöbbentette Fejérváryt. Széll Kálmán miniszterelnök délután két órakor újból a nagybeteg Horánszkyhoz sietett.

Távozásakor azzal mentegődött,

hogy interpellációra kell felelnie a Házban, mire Horánszky bágyadtan válaszolt:

— *Bizony nekem is válaszolni kellene több interpellációra.* Majd hozzátette:

— *Hogy áll a kiegyezés ügye?*

— *A tégedet illető ügyeket most bevettük a tárgyalás rendjébe — nyugtatta meg a miniszterelnök.*

— *Akkor nyugodt vagyok, volt a beteg válasza.*

Később Müller tanárral váltott egy-két szót; kifejezést adott abbéli kívánságának, hogy Lussin-Piccoloba szeretne menni pihenni, mindaddig, *mig teljesen fölépülhet.*

Széll Kálmán a Ház ülése után újra fölkereste ahaldokló minisztert, [kit a délután folyamán Samassa egri érsek, Schlauch Lőrincz nagyváradi bíboros, Szemrecsányi és Majláth püspökök, továbbá Károlyi és Cziráky grófnők is meglátogatták.

Négy óra tájt erős kábultság vett erőt a betegen, egyre gyöngült és öt óra után már senkitem eresztettek közelébe. Szívműködése aggasztóan csöndes lett és az orvosok kijelentése szerint az elkerülhetetlen katasztrófa *minden pillanatban* várható.

Este fél tíz óráig tartott az agónia. *Fél tizkor bekövetkezett a katasztrófa.*

A halálhír, noha nem jött váratlanul, a legmélyebb megdöbbenést keltette fővárosszerte, különösen pedig politikai körökben, a Lloyd-klubban; sőt az ellenzéki pártkörökben is.

Életrajza.

Az elhunyt nagy államférfiu életrajzát az alábbiakban ismertetjük:

Horánszky Nándor, m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1838. január 15-én született Egerben. Iskolai tanulmányait Egerben, a jogi tanulmányokat pedig a budapesti egyetemen végezte, hol 1858-ban abszolutóriumot nyervén, törvényszéki gyakorlatra lépett és mint ilyen az akkor fennállott szolnoki törvényszéknél működött, honnan 1861-ben az ujonnan szervezett m. kir. ítélőtáblához neveztetett ki fogalmazónak. Ez évben nyerte el az ügyvédi oklevelet, amikor Szolnokon törvényszéki bírónak választották meg. Ezen állásáról a provizórium behozatalával lemondván, mint ügyvéd működött és ugy a társadalmi, valamint az akkor e térre szorult politikai mozgalmakban tevékeny részt vett. Az alkotmány visszaállítása után kiváló szerepet játszott a megyei és várori életben, melynek állandóan képviselői tagja volt. Elnökléte alatt alakult meg Szolnok városának első iskolaszéke; az ő buzgólkodása folytán jött létre a kisdudóv és az első takarékpénztár. 1870-ben képviselővé választották a katolikus kongresszusra, melynek egyik jegyzője lett; 1872-ben pedig ugyancsak a szolnoki kerület által országgyűlési képviselővé választott és mint ilyen az akkori balközép-párthoz tartozott; miután azonban e pártból a Ghyesy-féle árnyalattal kilépett, mandátumát letette, de a kerület által újra megválasztott. 1875-ben csatlakozott a fuzióhoz és az általános képviselőválasztások alkalmával Mosonyban nyert mandátumot. Ezen országgyűlés újítván meg Ausztriával a gazdasági kiegyezést, Horánszky okkor többekkel együtt a közjogi alapon álló ellenzékbe lépett, mely ellenzék az 1892. választások alkalmával „nemzeti párt” nevet vevén fel, e pártnak 1878 óta nemcsak egyik legkiválóbb tagja, de több éven át alelnöke s mindaddig, míg a párt be nem olvadt a Széll Kálmán vezetése alatt álló szabadelpártba, elnöke volt. Az 1878-81. országgyűlésen nem vett részt, miután az általános választásoknál a dunavecsei és esztergomi kerületekben kisebbségben maradt, ellenben 1881-től kezdve három országgyűlésen át az esztergomi, 1892. óta pedig az abauj-tornamegyei *szepesti* kerületet képviselte.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, ápr. 19.

A tegnapi viharos ülés és nagy botrány után minden emóció nélkül folytattak ma a kultuszárca részletes tárgyalását. A karzatok ellenben, mint mindig a zajos ülések után, a zsufolóság megteltek közönséggel és különösen sok hölgy várta kíváncsian a botrány folytatását, a mi, hála az égnek, nem történt meg. Mindössze a Szemere Miklós beszéde keltett nagyobb érdeklődést. A jeles sportférfi ezuttal a sajtó felett tartott szemlét. Hirlapíró iskola felállítását ajánlotta a ministernek, a ki mosolyogva hallgatta a disszertációt.

A tárgyalást pedig nem fejezték be. A folyosón mindenki Horánszky válságos állapotáról beszél és a részvét szinte általánosan lefoglalta a kedélyeket.

Részletes tudósításunk a következő.

Elnök Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Káimán, Wlassics Gyula, Cseh Ervin.

Visontai Soma bejelenti, hogy interpellálni fog a miniszterelnökhöz Bülow utazása tárgyában.

Következett,

a kultuszárca részleges tárgyalása.

Szemere Miklós a sajtóügyről beszél. A nemzet és az állam érdeke azt parancsolja, hogy a sajtó képviselői a legnemesebb és legtanultabb honfitársaink legyenek. És hogy ez így legyen mit tesz az egyén mit tesz az állam? Semmit! A sajtó emberei nálunk siralmas honoráriumban részesülnek. Megengedem, hogy egyes laptulajdonosok vagyont szereznek, de ez nem segít a sajtó sorsán, mert a sajtó anyagi dotációja azért nem változik. A sajtótörvény rossz, ha elfogadták volna Deák Ferencz törvényét, hogy mindent szabad írni, ami igaz, sokkal jobb volna a helyzet.

A patikárosok, meg minden más pályán levők részesülnek szakképzetésben. De a sajtó munkásai semmi előképzésben nem részesülnek. Az állam semmi tanfolyamot nem nyújt azon fiatal embereknek, akik hivatásszerűleg a publicista pályára készülnek, pedig ilyen tanfolyam létesítése állami érdek, mely a nyilvános szociális élet szanálásához szükséges.

Szalay László a kassai egyetem érdekében emel szót és a mellett érvel, hogy az egyetemek decentralizálására van szükség és kifejti, hogy erre nézve legalkalmasabb Kassa város. Kéri tehát a minisztert, hogy Kassa városnak ez ügy érdekében beadott kérvényét pártolja.

Gr. Wilczek Frigyes pártja nevében tiltakozik az ellen, hogy a tud. egyetem alapítványai a költségvetésben tárgyalassanak, mert azok tisztán katoli-

kusok és a költségvetésbe nem tartoznak.

Wlassics Gyula vallás és közokt. miniszter Wilesek Frigyes gróffal szemben kijelenti, hogy Deák Ferencz is ugy nyilatkozott, hogy a magy. kir. egyetem állami tanintézet, annak is tekintették mindég, dacára annak, hogy katolikus alapok is vannak ott. Veress Józsefnek válaszul kijelenti miszerint az eszmét, hogy reformálni kell az egyetemet úgy hogy a protestánsok számára ott teológiai tanszék is állítsassék helyesli. Az időt mikor erre vonatkozólag törvényjavaslattal lép elő, magának tartja fenn. Kéri a tétel elfogadását. (Élénk helyeslés.)

— Várady Károly határozati javaslatot ad be, hogy a személyi és dologi kiadások össze ne zavartassanak.

Wlassics Gyula vallás és közokt. miniszter kéri a javaslat elvetését, egy szersmind kéri, hogy ily kiesinyes kifogásokkal ne zavarják a költségvetés tárgyalását.

A határozati javaslatot elvetik.

Molnár János a miniszternek a középiskolák vezetéséről szóló intézkedései hibáit akarja feltárni Heinrich Gusztáv egy felolvasása nyomán. Egy kismaptárt olvassa fel, mely Hasznos Tudnivalók címen az ifjuság számára készült. A címe „A szent család” mely profanálása a szent családnak. Örül neki, hogy a miniszter kijelentette, hogy a szóban forgó irat apokrif, de mulasztás terheli a minisztert.

Wlassics Gyula: Hiszen megtettem a bűnvádi feljelentést.

Simonfi Semadám Sándor felszólítja a minisztert, hogy minél előbb intézkedjék, a nevezett könyv elkobzása iránt, mert annak terjedése az ifjuság erkölcsi nevelésének kárára van.

Wlassics Gyula: Mindez amit itt hallok így van előadva, lehetetlen rá nem válaszolnom. Az tény, hogy ez az irat apokrif.

Vészi József: Szimpla, „N”-vel van írva!

Wlassics Gyula: Nem érti, hogy hogyan terhelhetné őt mulasztás, mikor egy elvetemedett ember apokrif levelet ír, mely miatt ő a feljelentést megtette. Az igazságszolgáltatás menetére erről a helyről befolyást gyakorolni nem lehet. (Élénk helyeslés és taps.)

A bosnyák házalók és a vigéctörvény.

A helyi kereskedelem védelme.

Debreczen, ápr. 19.

Egyetlen szentesített törvényünk sem olyan ismeretes talán, mint a megrendelések gyűjtéséről szóló, vagyis — népiesen szólva — a vigéctörvény. Ez a törvény tudvalevőleg azzal az intencióval készült, hogy üdvös intézkedéseket foglaljon magában a helyi ipar- és kereskedelem érdekében. De a rövid gyakorlat már is megmutatta, hogy csak igen kis részben; sőt némely tekintetek-

ben egyáltalán nem felel meg a hozzája fűzött várakozásnak s iparosaink, kereskedőink vajmi csekély hasznát látják az oly sokat megvitatott törvénynek.

A „meghívó levelek” ellen már kötetekre menő panaszokat irtak össze a napilapokban. De, sajnos, nap-nap után újabb tapasztalatok merülnek fel, hogy nemesak ezt az egy módját — kultiválják a törvény kijátszásának. Boczkó S. rendőrfőkapitány ugyanis a napokban, a mostani országos vásár alkalmából egy újabb s hihetetlenül furfangos módjára jött rá a vigéctörvény kijátszásának.

A vigéctörvény tudvalevőleg a Csehországban készült kézi ipari cikkek, déli gyümölcsök és a bosnyákoknak a Boszniában készült kézi ipari cikkek, esecse-beccékkal való házalást megengedi. A török sipkás és bugyogós nadrágos bosnyákok egész raja tényleg ellepi az országot a különböző apróságokkal és vígan házalnak az állítólag Boszniában készült botok, zsebkések, pipák, pipaszárak, szipkák erszények s több effélékkel.

Csak hogy egy kis turpisság van a dologban, a mire Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány most jött reá. A bosnyák legények, akik talán nem is bosnyákok, nem — miként a törvény előadja — Boszniában készült árukkal, hanem ausztriai díszművekkel házalnak, a mi pedig szigorúan tiltva van. A mi kereskedőink is ugyanonnan szerzik be áruikat, a honnan a vörössipkás bosnyákok s igen természetes, hogy a kevesebb üzleti rezsivel dolgozó bosnyák-házaló jóval olcsóbban vesztegetheti portékáját, mint a nagy adót, magas házbért és drága személyzetet tartó kereskedő. Így tehát képzelhető, milyen veszedelmes konkurrencziát csinálnak a helyi kereskedelemnek.

Erre nézve különben egy rövid kis statisztikával is szolgálhatunk.

Hivatalosan megállapított, hogy a mostani nagyvásárra 24 bosnyák jött Debreczenbe. Ezek egyenként a vásár ideje alatt, átlag legalább három ötkilós postacsomagot kapnak, tehát közel négy métermázsza árut adnak el, olyan árut t. i. a melylyel nem szabad házalniok és a melyet bármely debreczeni, nürnbergi- és diszmű-áru kereskedőnél, vagy bazáronnál is beszerezhet a közönség.

A rendőrség az egyik bosnyákot éppen a postán esipte meg, a mint Budapestről a Bettlheim Miksa diszműáru cégtől érkezett csomagot váltotta ki. Ezt az ipsét nyomban föl kísérték a bűnügyi osztályhoz, ahol csakhamar kiderült a turpisság.

Szines és fehér porcellán kilós edény üzlet.

Piacz-utcz 79. sz. alól május 1-én áthelyeztetik Széchenyi és Piacz-utca sarokházba. Gerébi üzlet mellett.

Рендкивүүл олсш árар!

Szines étkészlet
5 forint és feljebb.

Kávés és teás készlet
25 forint 30. és feljebb.

Boczkó Sámuel főkapitány föltétlen dicséretet érdemel gyors és erélyes eljárásáért, a mivel — ha a temételen házaló bosnyákok kiirtja — kiszámíthatatlan hasznot okoz a helyi kereskedelmnek.

Mozgalom a külön városi törvényekért.

Országos polgármesteri nagygyűlés
Debreczenben.

Saját tudósítónktól.
Debreczen, április 19.

Nagyfontosságú értekezletre hívja Debreczen város vendégeül a törvényhatósági joggal felruházott városokat. A győri és aradi polgármesterkongresszuson hangzott el első évben az óhaj, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok számára külön törvény alkottassék, hogy ilykép az ország első városai, a kulturának évszázadokon keresztül önzetlen zászlóhordozói, a közgazdasági, kereskedelmi és ipari előhaladásnak sok áldozatok árán mai gócpontjai, részben a magyar törvényhozás által annyi figyelem- és elismerésben, hogy a vármegyéktől, rendezett tanácsú városoktól kis és nagy községektől megkülönböztetve, — részükre külön törvény alkottassék, melyben szervezetük, igazgatásuk és a létfenntartásuk alapjául szolgáló anyagi kérdések rendeztessenek.

Debreczen város törvényhatósága április közgyűlése foglalkozott e kérdéssel és határozatképp kimondta, miszerint:

„mellözve a részletekbe való beboesátkozást, — óhajtja, kívánja, sőt követeli, hogy önkormányzati joggal felruházott városaink az eddigi tartózkodó magatartást — mely már nem közönyösség, — nem úgy nevezett politikai eszélyesség, hanem félénkség, — hogy ne mondjuk, gyáva meghunyászkodás látszatával bir elhagyva, a külön városi törvény alkotását ne csak kérjék, hanem erejük tudatában és egy szellemi, mint anyagi súlyok érzetében — hangosan követeljék is kormánytól és törvényhozásoktól egyaránt.

S e ezébből utasítja a városi tanácsot, miszerint a folyó 1902-ik év május havában Szegeden tartandó értekezletre küldendő képviselőjét ilyen irányu megbizással és még azon felhatalmazással is lássa el, hogy a városok érdekeinek továbbfejlesztése és kivívása érdekében a jövő 1903-ik évben tartandó polgármesteri értekezletre a törvényhatósági városokat — illetve azok képviselőit Debreczenbe hívja meg. — jelen határozatról pedig a törvényhatósági joggal felruházott testvér városokat kellő alakban értesítse.”

A városi törvényhatóság mai köz-

gyűlési határozatából kifolyólag a debreczeni polgármester kongresszra Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester és Komlóssy Arthur főjegyző aláírásával tegnap a következő meghívók küldettek szét:

Igen Tisztelt Társtörvényhatóság!

Kedves barátaink és atyánkfiai!

Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága, folyó 1902-dik évi ápril hó 7 és folytatólag ápril 8-dikán tartott rendes közgyűlésében, a törvényhatósági városok által saját érdekekben évekké elelőtt megindított mozgalom támogatása s kívánságaink kivívásának elősegítése céljából 70/1075 és 4407 1902 bkgy. sz. alatt határozatilag kimondta, hogy az önkormányzati joggal bíró városok részére egészen külön városi törvény alkotását és ezzel járó előnyök kivívását a legmelegebben óhajtván: a jövő 1903-ik évben tartandó polgármesteri értekezletre a társtörvényhatósági városok képviselői városunkba hívassanak meg.

A midőn ezen közgyűlési határozatot tartalmazó jegyzőkönyvünket — szíves tudomásul vétel és e folyó évben Szegeden tartandó gyűléseken pártolás végett idemlékelve megküldjük, teljes tisztelet, testvéri meleg érület és igaz magyar vendégszeretettel hívunk meg benneteket, illetőleg képviselőiteket, a jövő 1903-dik évben tartandó értekezletre városunk falai közé s bizalommal kérünk fel, hogy szíves meghívásunkat elfogadni és a jövő évi május vagy június havában tartandó értekezletnek színhelyeül, szabad királyi Debreczen városát kijelölni méltóztatok.

Kelt Debreczenben, 1902 ápr. 15.

Simonffy Imre,
kir. tan. polgármester,
Komlóssy Arthur,
főjegyző.

UJDONSÁGOK.

Öt világrész diákjai Debreczenben.

Arról van szó, hogy az öt világrész valamennyi egyetemi városa képviselőket küld a szeptember havában Budapesten tartandó nemzetközi diákkongresszusra. Előjönnek az ó egyiptomi műveltség letéteményesei; az ezer mérföldekre fekvő Ausztrália egyetemi ifjai; a modern műveltségre nehezen hajló Ázsia jövő reményei s az új világ yankee-jei.

És feljön kődös hazájából a mi édes Budapestünkre Albion komoly diák-serege; a prüdre és chiere oly sokat adó francia gárda; a könyveket bíró német, a heves spanyol és muszka, a művésztért rajongó olasz s az általános műveltséggel büszkélkedő skandináv ifjak impozáns küldöttsége. Tengerek diák, meg-

Van szerencsém tudatni, hogy a Békés Emil ur előnyösen ismert fűszer és csemege üzletét Piacz ufcza 70. sz. alatt átvettem azt az ismert szolid elvek szerint saját bejegyzett zögem alatt fogom vezetni. A közelgő husvét ünnepekre ajánlok saját felügyeletem alatt lévő mindféle fűszereket — továbbá

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, vagyok teljes tisztelettel

KRAUSZ J. BERNÁT.

Fűszerüzlet átvétel.

annyi dísz és büszkesége majdan hazájának és a tudományos világnak. Egyelőre fel sem fogható az a tisztesség, mely ami magyar hazánkat éri a vendégek érkezésével.

Nos tehát, a világ összes egyetemeinek képviselői szeptember havában nemzetközi kongresszust tartanak székesfővárosunkban. A tanácskozások igen sokáig fognak tartani. A „Corda Fratres“ diákszövetség legégetőbb kérdéseit éppen e kongresszus van hivatva megoldani. Azonban a komoly értekezletek mellett más ezéljük is van a kongresszust rendező ifjaknak. Megakarják mutatni a világnak, hogy Magyarország művelt, önálló és haladó állam, mely kiállja a versenyt, mondjuk éppen, Ausztriával. Ugyis csak Ausztria alkotórészének ismerik a messzefekvő országok hazánkat.

A budapesti vezetőség elhatározta, hogy vendégeit kirándulásra is megnyeri. A programszámok között szerepel is ez a vidéki út. A legspeciálisabb magyar vidéket mutatják be a világ egyetemi ifjainak.

Városunk ifjusága már régen dolgozik azon a terven, hogy ez a tervezett kirándulás Debreczenbe történjék. Debreczen a magyarság szíve, Hortobágy a magyar élet legjellegzetesebb helye. A hangulatot már előkészítették odafönn, s Fráter Ernő, a debreczeni jogászvilág elnöke éppen azért utazott fel Budapestre, hogy ott a fenti indítványt határozattá emeltesse. Ez ügyben a döntés ma lesz. Ismételjük, hogy a hangulat kész van és igen kedvező Debreczenre nézve.

Hymódon nagyon valószínű, hogy néhány hónap múlva érdekes vendégeink lesznek. A föld összes egyetemi ifjai Debreczenben! A vén Európa, melynek életét sokáig fedeztük testünkkel, a négy másik világrész, mely csak hírből, és — sajnos — rossz hírből ismer bennünket: Debreczenben ad találkozást egymásnak. Városunk képe egészen megváltozik arra a néhány napra. Nem lehet ember, aki fel ne fogná ennek a megtisztelő látogatásnak óriási fontosságát.

Előre is büszkén gondolunk arra a napra, melyen öt világrész egyetemi polgárait üdvözölhetjük magyaros „Isten hozott“-tal városunkban.

Puky Gyula ünneplése.

Lélekemelő ünneplés keretében, igaz szeretettel ünnepelte Puky Gyula főispánt tegnap este a Jogász- és tisztviselő-Kör. Kedélyes társasvárosára gyültek össze a kör tagjai, számra nézve mintegy hetvenen s a szavakból, az arczokról, a vidám hangulatból lehetetlen

volt ki nem olvasni azt a nagy hódolatot, melylyel a debreczeni intelligens társaság pártkülönbőség nélkül Puky Gyula főispán iránt viseltetik.

A banket este nyolcz óraker kezdődött. Az asztalfőn Puky Gyula, Lengyel Imre, Komlóssy Arthur és Kőlcsey Ákos ültek. A táges étkező terem mögött levő előszobában Rácz Károlyék huzták szívhezszólóan a szebbnél-zebb magyar nő-tákat.

Az első felköszöntőt Lengyel Imre, a Kör elnöke mondta. Örömmel üdvözli, — ugymond — Puky Gyulát, mivel nevenapján nem volt alkalma a Körnek őt igaz magyar szeretettel üdvözölni. Mindnyájan szívbeli örömet éreznek a felett, hogy négy évi távollét után ismét körükben láthatják egykori szeretett elnöküket. Puky főispán egészségére üríti poharát.

Általános figyelem között szólalt fel ezután a főispán. A legkedvesebb reminiscenciák hozzák emlékezetébe a Körben eltöltött régi éveket. Ez a szövetség mindenben a szives barátkozás, s a komoly munkálkodás otthon volt. Boldognak érzi magát — ugymond — midőn most ismét helyet foglalhat tagtársai között. Mert — hangsúlyozta a főispán — itt tagtársak vagyunk valamennyien. Poharát a tagok életére s a Kör felvirágzására emeli és üríti.

Ez a pohárköszöntő, melyet zajos, percekig tartó éljenzés követett, volt a bankett legkiemelkedőbb eseménye. Szóltak aztán még többen is s a hangulat mindvégig a legkedélyesebb volt. A bankett éjjel körül ért véget.

* **Személyi hírek.** Kiss Áron püspök hosszabb utjáról tegnap délután hazaérkezett. — Puky Gyula főispán és Simonffy Imre polgármester Bndapestről hazaérkeztek.

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap az ev. ref. templomokban az istentiszteletet következők végzik: Nagytemplomban: Harsányi Pál esk. felügyelő. Kistemplomban: nem lesz istentisztelet. Kossuth-utcai templomban: Nagy Lajos 3. theol. Ispotály templomban: Nánássy Lajos esk. felügyelő. A róm. kath. templomban: D. e. 6. szt. mise. Tartja: Brósztel Lajos. 7 óraker szent mise. Tartja: Szabó István. 8 óraker szent mise a gymn. növendékek részére. 9 óraker nagymise, melyet dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, kanonok, plébános celebrál segédlettel. — Utána szent beszédet mond: Szabó István. Háromnegyed 11 óraker szt. mise a Svetits-zárda s az elemi iskolák részére. Tartja: Molnár K. Dezső h. igazgató. — Fél 12 óraker szent misét mond: Pák Emil. Délután: Fél 3 óraker Keresztény tanítást tart dr. Wolafka Nándor v. püsp., prépost, plébános. 3 óraker Litánia és Rózsafüzér. 5 óraker Szt.-József társulat hónapos ájtatossága szt. beszéd és körmenettel. Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 óraker Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

* **A tanács és a betörők.** Debreczen város tanácsa annyira bizik a maga óvintézkedéseiben, hogy nem igen fél a *Papakoszták* szerszámaiktól. Erre vall legalább a tanács tegnapi határozata, mely *Roncsik* László főszámvevő előterjesztésére és javaslatára kimondta, hogy betörés ellen nem biztosít. A debreczeni „Közgazdasági Bank“ ugyanis ajánlatot nyújtott be a városhoz a *Generali* biztosító intézet nevében, hogy 500,000

korona erejéig 2500 korona évi díjjért biztosítja betöréses lopás ellen Debreczen város házipénztárát. A tanács azonban tekintettel arra, hogy a mai óvintézkedéseket teljesen elegendő biztosítéknak tartja — nem fogadta el az ajánlatot — legalább addig, míg a kötelező állami biztosítás behozatalával ily irányu lépések megtétele feltétlenül megkívántatik.

* **Ut a sport-telepre.** A Debreczeni Torna és Kerékpáros Egyesület arra kérte a városi törvényhatóságot, hogy a nagyerdei esőszáztól a *hadházi* ut felé alkalmas gyalog- és kerékpár-utat létesíthessen a sport-telephez. A tanács tekintettel arra, hogy ily alkalmas ut nélkül a telep fontos hivatásának alig felelhetne meg — a kérelem teljesítése mellett döntött és erről *Laszgalner* Kálmánt, az egylet elnökét átiratban értesítette.

* **A szegényház renoválása.** Komlóssy Arthur főjegyző, h. polgármester elnöklése alatt a tegnapi tanácsülés Oláh Károly tanácsnok, szegényházi felügyelő jelentése alapján 600 koronát szavazott meg az *alamizna váltásalapból* a szegényháznál szükséges javítások eszközésére, a munkálatok ellenőrzésével a szegényügyi bizottság és a mérnöki hivatal bízott meg.

* **Bankett Tóth Kálmán tiszteletére.** Az ipartestület ujonnan megválasztott érdemes elnöke, Tóth Kálmán tiszteletére 200 terítékű díszvacsora volt tegnap az „Arany Bika“ emeleti nagytermében. Debreczen társadalmának színe-java megjelent a sikerült banketten, hogy tiszteletét és hódolatát kifejezhesse önzetlen vezére és elnöke, Tóth Kálmán iránt. Az első fogás után megeregt a felköszöntők sora és vígan folyt tovább a késő éjjeli órákig, mikor véget ért az ipartestület elnökének sikerült ünnepeltetése. Felköszöntőt mondtak: *Serli* Ede, az iparkamara alelnökére, Tóth Kálmánra; *Tóth* Kálmán az iparosok összetartására; *Szabó* Kálmán, kereskedelmi és iparkamarai elnök az ünnepeltre; *Boldizsár* Kálmán dr., rendőrkapitány Tóth Kálmánra, az ipartestület dajkjárá; *Kozma* László, árvaházi igazgató Szabó Kálmán kamarai elnökre; *Grünwald* József kamarai segédtitkár ugyancsak Tóth Kálmánra. — A zenét *Magyari* Testvérek zenekara szolgáltatta, pompás, tüzes magyar nótákkal mulattatva a bankett közönségét. — *Szavay* Gyula táviratilag üdvözölte az ünnepeltet.

* **A Kossuth-mauzóleum ügye.** Bndapestről telegrafálja tudósítónk: A székes főváros közgyűlésnek a Kossuth-mauzóleum ügyében hozott azt a határozatát, a melylyel jóváhagyta a zsűri ítéletét: hogy az első díjat a Strobl-Gerster féle golyamú kapja, — Jámbor és Bálint szobrász-művészek megfelebeztek. A tanácshoz ma nyújtották be az írásbeli panaszt. A tanács fölterjeszti a belügyminiszterhez.

* **Debreczen városa a — Zenedének.** A tegnapi tanácsülés foglalkozott a városi közgyűlés ama határozatával, hogy a debreczeni zenedének a kérelmezett 4000 korona segélyösszeget megadja. A tanács most átiratban keresi meg *Sesztina* Lajost, a zenede elnökét, hogy a mennyiben a város egy kiküldötte által felügyeleti jogát gyakorolni kívánja a zenede elnökségének idevonatkozó határozatát mielőbb beterjeszteni kéri. Ugyancsak a tegnapi tanács őt öl tüzfát is kiutalt a zenede számára.

* **Trágárság a vásárban.** Az országos vásár minden alkalommal számos kétes alakot vet felszínre, kik nem riadnak vissza a reklámnak legaljasabb módjaitól sem. Ijyen jeles egyéniség kínálja értéktelen áruit megvételre most is, a Széchenyi-utca elején a második sátorban. Szemenszedett gorombaságokkal, trágárságokkal fűszerezett kiabálással esdíti maga köré a publikumot, mely szájtátva hallgatja a kereskedő durvaságait. A tisztességes elem azonban rohamra fut az aljas szóár elől. Ennek a művelt vásárnéző közönségnek a nevében kérjük a rendőrséget, hogy rakjon lakatot ennek az urnak a csunya szájára.

* **A meglopott oláh tolvaja.** Megemlítettük tegnapi ujdonságunkban, hogy *Kiss* Simon oláh gazdától ismeretlen tettes több mint hatszáz koronát elloptott és a nyomozás szerint *Püspök-Ladány* felé vette utját. A rendőrség kikutatta, hogy a tolvaj *Nagyváradon* tartózkodik és értesítette erről az ottani rendőrséget, mely azonnal megtette az intézkedést, hogy a tettes mielőbb kézrekerüljön.

* **A város új haszonbérlei.** *Veesey* Imre tanácsnok, tiszteletbeli főjegyző a tegnapi tanácsülésen terjesztett első jelentését a rabkert haszonbérlete ügyében megtartott árverés eredményéből. A rabkert két hold 304 négyszög ölnyi területét ez év április elsejétől kezdve 1905 október elsejéig évi 556 korona bérleti összegért *Orosz* Sándor kapta. A tanács utasította *Abrahám* László tiszti főügyészt a bérleti szerződés megkötésére. A faraktári helyek I—IV részét pedig *Stark* Márton kapta meg haszonbérbe 1903 október elsejéig való hatálylyal 605 korona évi bérért.

* **Halálozás.** *Ruttkay* Albert, királyi bírósági végrehajtó e hó 17-én életének 72-ik évében Székelyhidon elhunyt. A boldogultat, kit nagyszámu rokonság gyászol, e hó 18 án tették örök nyugalomra az ev. ref. egyház szertartása szerint.

* **Meglopta a testvérét.** *Szapannos* Gyuri járhatott annak idején az iskolába és tanulhatott is ottan a testvéri szeretetről, de ugylátszik, hogy a tanultakat hamarosan elfeledte. Tegnapi elment szülei lakására, honnan testvére kerékpárjára ellopta és hatvan koronáért zálogba tette. Az így szerzett pénzből vig mulatságot rendezett, de nem sokáig tartott a boldog élet, mert jelentést tettek ellene a rendőrségnél, mely a rosszindulatu testvért kérdőre vonta és tetteért szigoruan meg fogja büntetni.

* **A második Kurucz-estély.** *Mezőtur* hazafias polgársága e hó 25-én, a debreczeni ünnepély mintájára „Kurucz-estélyt“ rendez. Az ünnepély fényének emelésére az ottani rendezőség nagynevű férfiakat kért fel a közreműködésre. Debreczen akadémiai ifjúságát pedig több levélben kérték arra, hogy szereplőket küldjön a mezőturi estélyre. Akadémiánk polgárai közül többen vesznek részt a programmbetöltésénél szavallatokkal, feiolvasásokkal és a régi magyar tánczok bemutatásával.

* **Koldusbecsület.** Szabó Mihály né panaszt tett a rendőrségnél, hogy Szendrei Mari koldusasszonyra egy kenyeret bízott, de az nem vitte haza. A rendőrség előkerítette a koldus asszonyt, a ki sirva panasolta, hogy nem akarta ő eltulajdonítani a kenyeret, de annyira éhes volt hogy nem állhatott ellent a csábításnak. A rendőrség, miután Szabóné sem kívánta megbüntetését, elbocsátotta az éhező szegény asszonyt.

* **A vásár hiénái.** A nagyvásár alkalmával az ország minden részéből se-reglenek Debreczenbe a legnotoriusabb csavargók, a szélhámosok, a hiszékeny embereket becsapják. Dobos rendőrbiztos tegnap három ilyen alakot tartóztatott le a vásártéren. A jómadarak Balog Béla, Szabó Lajos és Pozsgai Péter. Most a bunügyi osztály börtönében elmélkednek.

* **Orgazda sorompó-felügyelő.** Tóth János, Csikai Imre és Galgóczi Miklós juhászoktól a juhvásárban nyolcz darab juhot elloptak. A károsultak jelentést tettek a rendőrségnél, hogy az ellopott juhokat Szabó András sorompó-felügyelő rejtette el az istállóban. A juhokat meg is találták nála, de már ekkor egy párnak csak a bőre volt meg. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

* **Eloptott forgópisztoly.** Horogh Gyula debreczeni lakostól egy forgópisztolyt már régebben elloptak. A esendőség kiderítette, hogy a pistolyt Szilágyi József h. hadházi lakos lopta el, ki-nél ezt meg is találták. A esendőség a járásbíróshoz tette át Szilágyi ügyét.

* **Elhalasztott gyűlés.** A Polgári Kerékpáros Egylet tegnap este akarta gyűlését megtartani, miután azonban az egylet tagjai nagyobbbrészt kereskedők, kik az országos vásár miatt nagyon el vannak foglalva, — a közgyűlést az egylet alkalmasabb időre elhalasztotta.

* **Kltett gyermek.** Popper Jakab suszterhez egy két éves gyermeket adott az anyja dajkaságba. A kialakított díjat azonban nem fizette és Popper, ki maga is szegény ember, nem volt hajlandó tovább ápolni a gyereket. Megtudta, hogy a Csap-utczán rokonai vannak az anyának. Elvitte hát oda a gyermeket, de a szegény gyerek itt sem talált szives fogadtatásra. A jószívű rokonok éjnek idején kitétték az utcára, honnan egy rendőr vitte be a II. kerületi kapitánysághoz. A gyereket lelenezházba adják, az anya ellen pedig vizsgálatot indítottak.

* **„A legjobb árut — olcsóért.”** Ez a vezérelve a **fiumei kávébehozatali társaságnak**, mely az által, hogy kiesinyben is elárusít, alkalmat ad, hogy a közönség a kávé és a teát egyenesen a forrásnál szerezzék be; a mi 20—30% különbséget jelent az árnál és árunál is, 5 kg. legfinomabb Kuba-kávéért 16,50 koronáért, 5 kg. hirnemes Soerabaja keveréket 19,16 koronáért küld elvámolván és bérmentve **Fiunéből** az egész országban kitűnő hirnévnek örvendő **fiumei kávébehozatali társaság**.

* **A 39-ik gyalogezred zenekara** vasárnap este a **Dréher** söresarnokban hangversenyt rendez szabad bemenettel. **Korona** sör a la Pilseni folyton frissen csapolt. **Csángó vetreceze, Matróz hus,** és sok különlegességek állanak rendelkezésre.

* **Ha pénzre szüksége van!** tessék egész bizalommal fordulni **Rácz Béla** bank biz'irodájához. — **Személyhitelű s betáblázandó kölcsönökre,** valamint egyéb ügyekre vonatkozólag bárkinek ingyen és készséggel ad tanácsot s felvilágosítást.

Mint hogy Takarékpénztárnál **könyvelői** minőségben 7 éven át működött; nagygyakorlattal bír az általa felvett kölcsön-ügyeknek, legelőnyösebb feltételek mellett biztos elintézésére. — Tudatja továbbá a n. é. közönséggel, hogy ezideig legelőnyösebb pénz: Földbirtokra 4%, Bérházakra 4½ — 5%. Zálog-levelek ez évszakban értékesíthetők legjobban. — **Tisztelet-díja csakis a kölcsön kieszközlése után fizetendő!**

Tőkepénzes urak b. címét kéri! Irodája: Debreczen, Hunyadi u. 19. (volt Kisvárad, vasut utca) az épület középső részében.

* **Örvendetes** jelenség, hogy reklámmal silányárut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint **tősgyökerez magyar gyáros** ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrönomító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a **legérzékenyebb arcbőrűek** is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógy-szerész, pipere-szappangyáros **Miskolczon** Főraktár: **Debreczenben Kálnai** Lipót urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom s más mosó szappanaim 20 fillértől lefelé kaphatók.

* **Tavaszi tudósítás.** A m. tisztelt vevő közönséget értesítem, hogy a **husvétii ünnepekre** a legsikkesebb női blousok, hozzá francia övekkel, a **legdivatosabb aljak francia és angol szabás szerint** ugyszintén ruhaszövetek, delainek, zephirek és batistok megérkeztek, melynek megtekintésére u. m. tiszt. hölgyközönséget tisztelettel felkérem. **Mértékszerinti megrendelések 1. napalatt teljesíthetnek. M e z e y Gyula.**

* **Bajor sört a la Löwenbrän** csapolnak a **Dréherben** a reggelihez, a hol különleges **zóna reggeli** is kapható.

* **A laczi konyhára** sem kell már bort vinnünk a városból, a mennyiben **Csicsó Lajos** fűszer üzletében Hatvan-utca végén, a fonatos sor szomszédságában a debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet kitűnő minőségű borai kaphatók. — 1 liter Erdei üveggel 88 fillér; 7,10 liter Furmint üveggel 76 fillér és az üvegek darabját 16 fillérért vissza veszük.

* **Rendkívüli alkalom!** Tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy a f. hó 20-án kezdődő országos vásárra megérkezem s áruimat, u. m. a legfinomabb **homoru és domboru szem-üvegeket és csiptetőket, látszóveket, hőmérőket** stb. a legjutányosabb áron bocsátom áruba. Sátrom a Széchenyi utca elején állítom föl. — Mesés olcsó árak, melyeken mindenki bámulni fog!

— Külön is figyelembe ajánlom **oktometer szemvizsgálóimat**, melylyel megtudható, hogy kinek mily erejű szemüveg szükséges. Tisztelettel **Gaáll Viktor** látszerész.

* **Napernyő ujdonságok legnagyobb választékban kaphatók Bartha Kálmán főtéri-üzletében** melynek megtekintésére a mélyen tisztelt vevőközönséget felkéri.

TANÜGY.

* **Vásári vakáció.** A debreczeni szabadság, az országos nagyvásár meghozta a diákoknak örömét. Régi szokás szerint vásár hétfőjén és kedden mindig szünetelnek az előadások. Így van ez most is. A jogi és theologiai akadémiákon s a ref. főgymnasiumban két napi szünet lesz.

IRODALOM.

(Az országgyűlés 1901—1906. albuma. A kiváló publiczista és szépművészeti író, **Bede Jób** szerkesztésében nagyfontosságú diszművet tervez **Hornyánszky Viktor** fővárosi könyvkiadó vállalata. Az 1901—1906. évi országgyűlés tagjait ösmertető értékes és nagybecsű munka tartalmához méltó kiállításban 4800 oldalon fog megjelenni — hetven korona előfizetési árral. **Bede Jób** nagyirányú diszműve nemcsak történelmileg és politikailag lesz becses, de mint a jelenkori társadalom legkiválóbb testületének ismertetője, az egész társadalomnak kedves olvasmányává válik s a nagy albumban szivesen lapozgat majd mindenki, a képviselő, aki a maga hivatásának teljesítésére merit belőle buzdítást. a választóki a képviselőjét abban a világitásban akarja látni, a hogy magasabb szempontokból nézik és a művelt magyar család. a hol otthonos, a ház jó barátja, minden olyan munka, mely a magyar közélet jelenkori történetének megismertetéséért készül.

SPORT.

* **Lawtennis pálya.** **Kőrösi Kálmán** dr. kérvényt nyújtott be Debreczen város törvényhatóságához az iránt, hogy a két év óta hasznabérben birt lawtennis pályát a nagyerdei polgárilő völde mellett újból engedélyezzék. A tanács 10 korona hasznabér kikötésért, a kérelem megadását fogja javasolni.

* **A debreczeni löversenyek.** A debreczeni löversenyek e hó 26. és 27-ik napjain lesznek. Az első napon **hat**, a másodikon **hét** futamban szállnak nyeregbe a lovarok. A programmszámok elég jól dotáltak s az eddigi nevezések szerint igen szép sikerrel fog lefolyni a debreczeni löverseny. Városunk és a nagyvidék sportköreiből napról-napra nagyobb érdeklődéssel néznek az idej verseyek elé.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

— (Egy görbe nap.) **Csicséri Bors** és Társa három felvonásos bohózatát adták tegnap a színházban. **Juczi** a „kommil faut” szobaczius szerepe a színlapon ezuttal is **Komlóssy Emmának** volt

szánva, de az előadáson *K. Tarnay* Leóna játszotta. Gyöngye, nagyon gyöngye alakítás volt. A színtársulat új tagja ügyes, rutinizott színész, a ki pompásan lejt példál a „San-Toy” komornájának táncszámait, de erőtlén hanganyaga sehogysem érvényesül a mi nagy színpadunkon. A többi szereplők *Nagy Gyula*, *Breznay Anna*, *Faragó Ödön*, *Makray Dénes*, *Székelly* ezuttal is jők voltak és sok őszinte tapsban volt részük. *Bárdos Irma* levesmerő kanállal itta a teát, de — hatás nélkül. A rendezés jó s az előadás eléggé gördülékeny volt.

(—)

(—) **(Szinügyi dolgok a tanácsban.)** *Komjáthy* igazgató azzal a kérelemmel fordult a tanácshoz, hogy ezentul a hátra lévő öt vasárnapon bérletfolyamatban tarthasson előadást — a vendégszereplésekre való tekintettel. A szinügyi bizottság javaslatára a tegnapi tanácsülés teljesítette az igazgató kérelmét és hozzájárult egyszersmind ahhoz is hogy a színházi előadások ezentul télen s nyáron esti fél nyolczkor kezdődjenek.

TÁVIRATOK.

A vámtörvény revíziója.

Bécs, ápr. 19. (*Saját tudósítónktól.*) A mezőgazdasági bizottság vámpolitikai albizottsága azokkal a javaslatokkal foglalkozott, a melyeket a földmivelésügyi miniszterhez fog-

nak felterjeszteni a vámtörvény revíziója tárgyában. — Az albizottság elfogadta *Zedwitz* gróf előadó indítványát, egyuttal pedig elhatározta, hogy az örlési forgalom kérdését külön fogja tárgyalás alá venni. Az albizottság elfogadta továbbá a ház előadójának tervezetét a mezőgazdasági bizottság plánuma elé az albizottság eddigi működése tárgyában terjesztendő jelentésről.

A belgiumi forrongás.

Brügge, április 19. (*Saját tudósítónktól.*) A katolikus kör háza előtt egy gyűlésről visszatérő szocialisták és a rendőrség között összeütközésre került a dolog. A rendőrség karddal támadott és 10 embert megsebesített.

Löwen, április 19. (*Saját tudósítónktól.*) Tegnap este tüntetés volt, a mi kétszer is összetűzésre vezetett a polgárőrséggel. Az első összeütközés *Schollaert*nek, a kamara alelnökének lakása előtt történt a másik a *Tirlemont*-utczában. Mindkét esetben a tüntetők kövekkel dobálták meg a polgárőröket, a kik a támadásra lövéssel feleltek. Öt ember elesett és 12 megsebesült. A halottakat és sebesülteket magukkal vitték a tüntetők.

A délafrikai harcterről.

London, április 19. (*Saját tudósítónktól.*) A Reuter-ügynökség jelenté Klerkstorból 16-iki kelettel. A Nyugatról visszatérő brit csapatok 45 mértföld hosszú vonalon állottak fel a Vál folyó és a schoonspruiti örházvonal által alkotott szögben és ezt a három oldalról bekerített területet megtisztították az ellenségtől, miközben 64 burt elfogtak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A milliós örökség.** A somogyi nábob örökségének ügyében már hatodik napja folyik a tárgyalás. Tegnap *Spett József* és *Molnár Ignác* tanukat hallgatták a törvényszék. *Molnár* esendőrőrmester volt az, ki a vádlottakat annak idején elfogta. Ugy az ő, mint *Albert János* káplár vallomása szerint a vádlottak igen gyanusan viselkedtek akkor, mikor az elfogatás történt. *Polónyi Géza* védő ellenzte a tanuk meghiteltetését, mert csak besugások után vallottak. A esendőr, — ugymond *Polónyi* — tegyen jelentést a hatóságoknak, de tanu ne legyen. A bíróság visszavonult tanácskozássra.

Kiadó laptulajdonosok:
Dobschorb és Popovits.

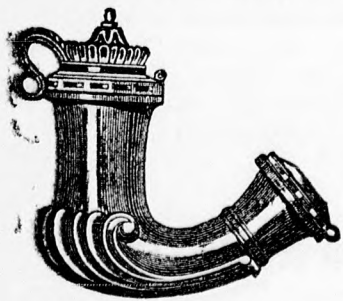
Prelovsky András.

Elsőrangú katonai és polgári szabó üzlete, bel- és külföldi szövetek valamint hadi felszerelési cikkek nagy választéku raktára.

Debreczen, Kossuth u. 4. sz.

Elvállal legujabb szabásu és legnagyobb igényeket kielégítő katonai és vasuti egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint magyar dísz- és viselő ruhákat, papi reverenda, palást és főveget, stb. a legjutányosabb árak mellett, pontos időre eszközöl. Gyász öltönyöket, és vidéki megrendeléseket 24 óra alatt készítenek.

Valódi tajték pipák és szipkák

legolesóbb
árban
kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műipar áru üzletében.

Ganofszy Lajos

fűszer-festék és magkereskedése

a kékmacskához

Kossuth-utca 1. szám.

ajánl

Tavaszi idényre

MAUTHNER féle

gazdasági, kerti vetemény és virág magvakat — legfinomabb firniszban tört u. m. száraz festékek, szoba padló lakk és szagtalan fénymáz továbbá angol kocsi lakk Copal, Damár, bőr és aranyozó keneczet mázoló, lágzó és flóderozó csestek jutányos árban.

Legjobb

szőlőkarók

10 koronától kezdve ezrenként

kaphatók:

Balog Dávid telepén

Debreczen, Miklós-utca végén.

Általános kívánságnak engedve, az évtizedek óta nagyválasztékban és általános közmegelegedésre szolgáló

VASZON, PAMUTÁRU, FEHÉRNEMŰ
raktáramat

kibővíttem.

És berendeztem a nőruházat egyik legfontosabb cikkével,

a mosó szövetekkel.

Mint eddigi áruim úgy a mosó kelmék is a legelsőbb minőségűek, lehetőleg színtartók és legujabb ízlés szerintiék.

Az árak határozottak és aránylag olcsóbbak mint bármely bevásárlási forrásban.

Remek szövegeimből kívánságra mintagyűjteménnyel szolgálók.

KARDOS LÁSZLÓ

Kossuth-utca 9.

Mivel

az ékszerüzlet ápril végén bezáratik felkérnek néh.:

Szóllóssy György adóssai

tartozásait e hó végéig okvetlenül rendezni.

Órák-, ékszerek-, ezüstneműek

a legolesóbb árón árusítatnak el.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a "kigyóhoz,"

DEBRECZEN, Főpiacz.

A város házzal szemben

Ajánlja:

"HARMAT CRÈME"

arczsépitő, es bőrápoló kenőcs, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeseget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehéríti. Kiváló eredménnyel használható arczörösség, májfolt, sömör, szeplő, s egyéb bőrtisztítatlanságnál valamint napégte és szél kifújta arcnál s kéznél.

1 tégely Harmat crême ára: 1 korona
Hozzá való Harmat szappan 1 db. 70 fillér. Ajánlja továbbá **HARMAT ARCZPORÁT** (pouder) mely készítmény az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arczört. Kitiűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel.

Jól tapad, s igen jól fed.

Kapható: fehér, rozsa és crême színben
Próbadozozka **HARMATPOUDER** ára: 50 fill. Nagyobb doboz 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá következő arczporait:
Berlini fetspouder [3 féle színben] próbadozoz 40 fill. nagyobb doboz 1 kor. s 1 kor, 60 fill. **Veloutin pouder** [3 féle színben] próbadozoz 60 fill. — Nagyobb doboz 4 korona. pn.

Szobráncz gyógyfürdő

Ungváryban

Glaubersós, hideg kénes sós viz.

Gyomor- és májbetegék magyar Karlsbadja.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyviz, mint ivó gyógyvíz biztos segélyt nyújt gyomor és bélbajoknál, s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén, oldólag hat, májbetegségeknél, epehórok és epekövekre oldólag hat. Vértóulásoknál, szédüléseknél, hűdések, gutaütési rohamoknál vérvonólag, felszívólag hat, eszós és köszvényes bántalmaknál e kór- okozta erjési termékekre, lerakódásokra az ízületekben azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kövérség, szív elhárjásodás ellen, cukorbetegségeknél, vesebajosoknál egy a cukor és fehérje-kiválat gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és zson bántalmakat, csontszut kedvezően oszlatja. Görvélykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártya izzadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönbélebb makacs idült bőrbetegségeket ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és 1/2 óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára. egy nagy láda 40 üveggel 14 kor., kis láda 20 üveggel 8 korona. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozódások: „Szobráncz-gyógyfürdő igazgatóságának Szobráncz-gyógyfürdő” címzendők. Posta és távirat állomás helyben. A fürdő igazgató orvosa: Dr. Russay Gábor Lajos.

A fürdő igazgatósága.

257.
1902. á. számhoz

Hirdetmény.

A Nagym. Kereskedelemügyi m. kir. Minister Ur az 1902 évi április hó 10-én kelt 39 számú rendeletével a II-ik alföldi transversális állami közut 212. o.—291, 869 szakaszán levő betoneső átereszek helyreállítását 9058 kor. 29 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák hivatásának biztosítása céljából az 1902 évi május hó 5-ik napjának 10 órájára a debreczeni kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívotnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bántpénz (vagy a bántpénznek az állampénztárnál, adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb. történt letételét igazoló pénztári nyugta) esatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Debreczen 1902. április 17-én.

Latinovits Mihály,
kir. főmérnök.

257.
1902. á. számhoz

Hirdetmény.

A Nagym. Kereskedelemügyi m. kir. Minister Ur az 1902 évi április hó 10-én kelt 39 számú rendeletével a II-ik alföldi transervális állami közut 212.0—291.869 szakaszán levő végleges szerkezetű műtárgyak helyreállítását 13831 kor. fill. összeg erejéig engedélyezte.

A felemlített munkák kivitelének biztosítása céljából az 1902 évi május hó 5-ik napjának 11 órájára a debreczeni kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívotnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bántpénz (vagy a bántpénznek az állampénztárnál, adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét pénztári nyugta) esatolandó.

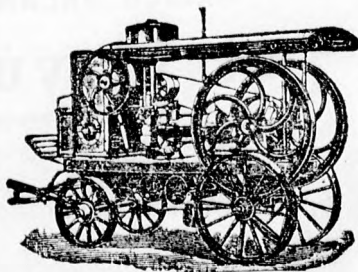
A szóban fargó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1902. április 17-én.

Latinovits Mihály,
kir. főmérnök.

Motorvásárlók

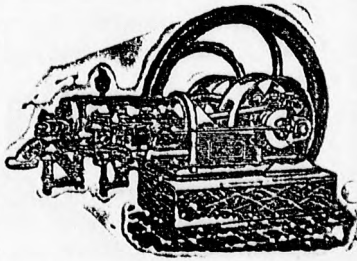
vétel előtt arról szerezzenek meggyőződést, melyik gyártmány a legjobbj!

Drezdai motorgyár részv.-t.

(ezelőtt HILLE)

gyártja az elismert legjobbj benzín és gázmotorokat és benzínlokomobilokat. Malmok, takarmány-kamrák, eséplés és minden

más üzemhez kipróbáltan a legkételesebb, egyszerűbb szerkezetű, legtartósabb, legkönnyebb kezelésű ss legolcsóbb üzemű géhek. Legelőkelőbb referenciák több evi legkielégítőbb üzemekről rendelkezésre.

Vezérképvisélet és mintaraktár: **Gellért Ignác és Társánál**

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 41. szám (a nyugoti pályaudvar közelében.)

Minden kiállításon és versenyvizsgálaton legelső díjakkal kitüntetve!

Alkalmi vásár!
Neumann Testvérek

a Tisza palotában:

hol a tavaszi idényre a legmerészebb igényeket kielégítő dus választéku női, férfi és gyermek

Czipők,

kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők valamint más uridivat cikkek csoda olcsó árakban kerülnek eladásra.

!!Tessék meggyőződni !!

**Artézi és szivattyus
kutak furására**

községek, gyárak, gazdazágok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyuk felállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánljuk

Guró Lőrincz

kutató mester és vállalkozó ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült fúrt kutat létesített.

Megrendelések ezimemre Debreczen Varga-utca 20-ik szám intézendők.

A legujabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosó ruha kelmék

óriási választékban

raktára érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai czégnél Kistemplom-bazár.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy 25 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő

butorraktáramat

a mai kor igényeinek megfelelőleg ujonnan berendeztem, hol a leg-egyszerűbbtől kezdve, legszebb kivitelű szoba berendezéseket, valamint egyes butor darabokat is jó kiszolgálás és legjutányosabb árak mellett eszközölök.

Teljes tisztelettel

ZATORSZKY ISTVÁN UTÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca 11.

**Órák-,
ékszerek-,
ezüstneműek.**

a lehető legolcsóbb áron,

az ország legnagyobb

többször kitüntetett

óra és ékszerüzletében.

**Debreczenben,
LÖFKOVICS ARTHURNÁL.**

Főpiacz a főposta mellett

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Régliségek a legjobb áron vétetnek.

A közelgő

iszr. husvét ünnepekre

üveg-, porcellán-, zománcozott edényeket és mindenféle

evőeszközöket

ajánl

KASZANYITZKY ENDRE

Debreczen. Piacz-utca 57. szám.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

Új havi és heti részlet üzlet!

Hatvan-utca 2. Bignió-házzal szemben.

Minden nős és éves lakással bíró egyén csekély

heti vagy havi részletekben

vásárolhat nálam:

valódi szépségi vászon és damaszok árúkat, kész férfi és női öltönyöket, továbbá tavaszi és őszi női kabátok és gallérok, schiffon és grádlík, tükör és képek és még sok itt fel nem sorolt e szakba vágó cikkek.

A legujabb divatu férfi öltönyök úgy készen mint a szövetek, kaphatók.

Tisztelettel

KAISER SALAMON.

Szivattyúk

mindennemű házi és nyilvános czélokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.
Csövek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

W. GARVENS, WIEN,

Kapható technikai és gépüzletekben, kútkészítőknél stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Mérlegek

legujabb javított reneszerü tizedes, futó súly és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári mezőgazdasági és ipari czélokra.

Embermérlegek, mérlegek, házi használatra, stb.

I. Schwarzenburgstrasse 6.
I. Wallfischgasse 14.

**!! Üzlet helyiség
változás miatt !!**

Értesítjük a t. közönséget, hogy a raktáron levő férfi-, női- és gyermek czipők, kalapok, ingek, nyakkendők, legujabb divatu napernyők, blousok, miederek stb.

Május hó 1-ig

minden elfogadható áron

kiárusítattnak.

Tisztelettel

Székely Jenő és társa

Piacz és Miklós-utca sarok.

Gallérok drbja 10 kr.

Itt a tavasz!

és vele együtt megérkeztek a legfinomabb és legolcsóbb

szobapadló lakkok

zománcozott festékek, vízhatlan butorlakk, Kencze, mindennemű hazai és francia földfestékek, és saját örlésű olajfestékeink, melyek a nagyérdemű t. közönség becses pártfogását várják

Hazafias tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

diszfaragványok, furnirok és gör-lécetek gyári raktára Hatvan-u. 5 Bignióház.

**Kitünő minőségű homoki
fajbor kapható kicsinyben
és nagyban Hunyady ut-
czán 9 szám alatt, Kere-
kes Géza földbirtokosnál.**

APRÓ HIRDETESEK

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovalban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételét 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KINEK ismeretségi hálóján

háztartásra
nevelőre
üzletársra
üzletvezetőre
könyvelőre
segédre
ispánra
vinczellőre
külcsárnőre
gazdasszonyra
szakácsnőre
szobalányra
szolgállóra
kocsisra
házmesterre
stb.-re
van szüksége

A KI

eladni vagy venni kíván
butort földet
bert szőlőt
üzletet stb.
házat

A KI BÉRBE

adni kíván
birtokot üzletet
házat lakást stb.

adja fel hirdetését

a

„SZABADSÁG”

kiadóhivatalánál.

Vaj,

naponta friss
kilója 1 frt. 20 kr-ért
kapható
DEUTSCH LAJOS
fűszer kereskedésében
Piacz-u. 38.

Szekelyhidon
a piac legélénkebb helyén levő 4 cat. hold tel-
sőségen elhelyezett mű-
henger gőzmalom, teljes
felszereléssel. lakóházzal,
elhalálózás folytán fele-
részben eladó. Az ügylet
özy. Turmenstein
Györgyne szekelyhídi
lakos, tulajdonossal köt-
hető meg.

Legalkalmasabjándék
egy fenyképező kamra.
Kellemes szórakozás és
hasznos időtöltés. Ingyen-
oktatás és utasítás. Tes-
sék ár apot kéri

Komáromi József fény-
képezési szaküzle-
téből, Debreczen, Pi-
acz 12.

Hol a jó és olcsó!

Fazekas Kálmánál
Hatvan u. 4 sz. (Koszo-
rus-ház), hol mindennemű
földfestékek valamint pil-
lanat alatt száradó szo-
bapadló és butor lak-
kok, firmisz, vékony és
vastag asztalos enyv 38
kr. kilója és minden e
szakmába vágó cikkek
olcsóbban mint bárhol a
nagyérdemű közönség ren-
delkezésére állanak.

Martinkán

négy nyilas szálló nagy
pajtával együtt eladó
Czim a kiadó hivatalban.

Nagy Péterfia 79 sz.

alatt egy 5 szobás utcai
lakás mellék helyiségek-
kel 4 lóra való istállóval
együtt kiadó; ugyanott
egy 3 szobás udvari la-
kás mellék helyiségekkel
együtt kiadó, esetleg a
kettő együtt.

Olesó bevásárlási

forrás vászon, karton,
ruhaszövet, kész blousok,
kötények, paplanok és e
szakmába vágó cikkek
Feldmen Cz. és Tarea
czégnél, Debreczen, Si-
monffy u. (városi bérház).

A tavaszi idényre

kalapok, uri és gyermek ruhák

legolcsóbban beszerezhetők

Csapó-utcán,

BALLA MIHÁLY

üzletében.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi újdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben,

Tennis, chiné és

De laine szövetekben,

napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

czégnél,

Debreczen — Rózsater.

TÓTH GYULA

vaskereskedő Debreczen,

Piacz és Kossuth-utca sarkán.

Ajánlja dus raktárát: vas, szer-
szám, épületvasalás. házi-, kerti-
és konyha felszerelésekben.

Hatvan-u. 2. szám alatti raktáramban

nagy választék magyar és bud-
veiszi gyártmányu porcellán
kályhákban, valamint első minő-
ségű vasbutorok fürdőkádak, jég-
szekrények és fényezett fémárak.

Szolid kiszolgálás. — Intányos árak.

Hölgyek figyelmébe!!!

1902. Márczius hó 27-től

RÓZSA LAJOS

csász. kir. udvari szállító czégektől érkezett

többmint 1000 drb. remekül diszitett

Női kalapokból

KIÁLLITÁST RENDEZ

Debreczen, nyomtatott Dobschorb és Popovits könyvnyomdájában.